

REPUBLIKA CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

BILTEN

21 – 2007 Živa stoka

AGRARNI MARKETIŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

23. maj 2007. Vol. 2, Broj 21 Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore www.minpolj.vlada.cg.yu
www.amiscg.org

Ponuda na stočnim pijacama	2-3
Pregled cijena žive stoke	3-7
Higijena smještaja ovaca	8

PONUDA NA STOČNIM PIJACAMA

Ponuda stoke na stočnim pijacama i farmama u Crnoj Gori je na standardnom nivou za ovo doba godine. Najbolja je ponuda jagnjadi i teladi kojih je bilo na svim pijacama dok je, i dalje, najslabija ponuda priplodnih grla u govedarstvu.

Kada je riječ o cijenama, nema bitnijih promjena u odnosu na prethodnu nedjelju.

Bar

Ponuda jagnjadi i jaradi i dalje je dobra s tim što je i otkup, odnosno tražnja, sasvim zadovoljavajući. Ponuda junadi je dosta slaba, dok je ponuda ostalih kategorija ustaljena.

Berane

Stočna pijaca u Beranama ove sedmice imala je dobru ponudu žive stoke. Ovo se posebno odnosi na kategorije teladi, prasadi, jagnjadi, priplodnih ovaca i priplodnih krava (melezi). Cjenovni trend nije promijenjen osim kod kategorije priplodnih junica, čija je cijena oko 1.500€ i mogu se naći samo na poljoprivrednim gazdinstvima. Tražnja

priplodnih junica i krava svih rasa (S,SIM,HF) je i dalje velika, a ponuda mala.

Nikšić

Ni ove nedjelje, kao ni prošle, nije bilo prodaje na stočnoj pijaci u Nikšću. Objavljene cijene uzete su direktno od farmera. Još je karakteristično da bilježimo blagi pad cijene jagnjadi i prasadi.

Pljevlja

Na pijaci u Pljevljima veoma je loša ponuda stoke. Cijene su ostale na prethodnom nivou.

Podgorica

Na podgoričkoj stočnoj pijaci ovog ponedjeljka bilježimo solidnu prodaju. Najviše je u ponudi bilo prasića uglavnom uvezenih iz okruženja. Cijene su približno iste kao prethodne nedjelje. Što se tiče ostalih vrsta i kategorija stoke bilježimo jedino veću prodaju krava holštajn-frizijske rase i to na privatnim farmama. Njihova cijena s obzirom na

kvalitet grla iznosila je 1.200€, što se smatra realnom cijenom.

Bijelo Polje

Prethodnu sedmicu na bijelopoljskim stočnim pijcama obilježila je pojačana ponuda priplodnih krava sa teladima, krava za klanje, jagnjadi i teladi meleza. Kolebanja cijena su neznatna, sa izuzetkom kod jagnjadi, gdje je izražen trend opadanja.

REPUBLIKA CRNA GORA MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKE

Datum prikupljanja podataka: 17 – 23. 5. 2007. godine
Izveštaj sastavila: Služba za selekciju stoke RCG

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	2.60 (2.60-2.60)	2.80 (2.70-2.90)	~	~	2.50 (2.40-2.60)	2.63 (2.57-2.70)
2	Telad 80-160 kg kg	2.80 (2.60-2.90)	2.50 (2.40-2.60)	2.30 (2.20-2.50)	2.80 (2.70-2.90)	2.60 (2.50-2.70)	2.50 (2.50-2.70)	2.58 (2.48-2.72)
3	Junad do 300 kg SIM kg	~	~	1.70 (1.60-1.80)	~	~	~	1.70 (1.60-1.80)
4	Junad do 300 kg kg	~	~	~	2.00 (1.80-2.10)	~	~	2.00 (1.80-2.10)
5	Junad preko 300 kg kg	1.70 (1.60-1.70)	1.50 (1.50-1.50)	1.65 (1.50-1.70)	1.60 (1.50-1.80)	~	~	1.61 (1.53-1.68)
6	Krave za klanje SIM kg	~	1.20 (1.20-1.20)	~	~	~	~	1.20 (1.20-1.20)
7	Krave za klanje kg	0.80 (0.80-1.00)	1.00 (0.90-1.10)	0.90 (0.80-1.15)	0.90 (0.80-1.10)	~	0.90 (0.80-1.20)	0.90 (0.82-1.11)
8	Prasad kg	~	2.60 (2.60-2.60)	3.00 (2.80-3.50)	2.65 (2.50-2.80)	~	2.80 (2.70-3.00)	2.76 (2.65-2.98)
9	Jagnjad kg	2.70 (2.70-2.80)	2.60 (2.60-2.60)	2.50 (2.40-2.55)	2.70 (2.50-2.80)	2.50 (2.50-2.50)	2.50 (2.40-2.60)	2.58 (2.52-2.64)
10	Ovce za klanje kg	~	~	1.80 (1.70-1.80)	~	~	~	1.80 (1.70-1.80)
11	Jarad kg	3.00 (3.00-3.20)	2.50 (2.50-2.50)	~	~	~	2.60 (2.50-2.80)	2.70 (2.67-2.83)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pļjevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
12	Priplodne ovce grlo	~	120.00 (120.00-150.00)	130.00 (120.00-160.00)	100.00 (90.00-110.00)	~	~	116.67 (110.00-140.00)
13	Priplodne koze grlo	110.00 (110.00-110.00)	90.00 (90.00-90.00)	110.00 (100.00-130.00)	90.00 (80.00-100.00)	~	85.00 (75.00-120.00)	97.00 (91.00-110.00)
14	Priplodne junice SIM grlo	~	1,000.00 (600.00-1,500.00)	~	~	~	~	1,000.00 (600.00-1,500.00)
15	Priplodne junice HF grlo	~	~	~	1,100.00 (800.00-1,200.00)	~	1,000.00 (1,000.00-1,300.00)	1,050.00 (900.00-1,250.00)
16	Priplodne junice Smeđa grlo	~	~	~	~	~	750.00 (750.00-1,200.00)	750.00 (750.00-1,200.00)
17	Priplodne krave SIM grlo	~	~	1,300.00 (1,200.00-1,400.00)	~	~	~	1,300.00 (1,200.00-1,400.00)
18	Priplodne krave HF grlo	~	~	~	1,100.00 (900.00-1,300.00)	~	850.00 (750.00-1,100.00)	975.00 (825.00-1,200.00)
19	Priplodne krave Smeđa grlo	~	~	~	~	1,000.00 (900.00-1,000.00)	800.00 (500.00-1,200.00)	900.00 (700.00-1,100.00)
20	Priplodne krave Melez grlo	650.00 (650.00-650.00)	800.00 (800.00-1,200.00)	750.00 (500.00-1,000.00)	600.00 (400.00-800.00)	~	~	700.00 (587.50-912.50)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Prikaz cijena u kn/kg za grupu proizvoda / Stočni sajam-livestock market

Prices for product group

U razdoblju: od 14.05.2007. do 20.05.2007. (20.tj.2007.god.)

Uspoređeno s razdobljem: od 30.04.2007. do 06.05.2007. (18.tj.2007.god.)

Hrvatska			
Proizvod	Tip	Cijena	Razl.
tele simental (80-160 kg)-calf .	1.Min	20,00	0,00
	2.Max	28,00	0,00
	Prosjek	23,88	-0,15
tele holstajn (80-160kg)-calf .	1.Min	24,00	1,00
	2.Max	25,00	1,00
	Prosjek	24,50	1,00
junica simental (za klanje)-heifer .	1.Min	10,00	0,00
	2.Max	12,00	-0,50
	Prosjek	10,58	-0,25
junica holstajn (za klanje)-heifer .	1.Min	9,00	0,00
	2.Max	10,00	0,00
	Prosjek	9,50	0,00
bik simental (>450kg)-beef .	1.Min	11,00	0,00
	2.Max	18,00	0,00
	Prosjek	12,33	-0,15
bik holstajn (300-450 kg)-beef .	1.Min	12,00	2,00
	2.Max	12,00	0,00
	Prosjek	12,00	1,00
krava simental (za klanje)-cow .	1.Min	4,00	0,00
	2.Max	10,00	2,00
	Prosjek	5,61	-0,03
odojak (25-35 kg)-piglets .	1.Min	10,00	-1,00
	2.Max	16,40	0,40
	Prosjek	12,43	-0,24
svinja (80-120 kg)-pig .	1.Min	7,00	0,00
	2.Max	12,00	-1,00
	Prosjek	7,87	-0,43
krmača (za klanje)-sow .	1.Min	5,00	1,00
	2.Max	6,00	0,00
	Prosjek	5,50	0,50
janjad-lambs .	1.Min	18,00	0,00
	2.Max	32,00	4,00
	Prosjek	23,61	0,85
ovca (za klanje)-sheep .	1.Min	9,00	0,00
	2.Max	9,00	0,00
	Prosjek	9,00	0,00
jare-kid goat .	1.Min	18,00	0,00
	2.Max	25,00	0,00
	Prosjek	18,84	0,08
ždrijebe-foal .	1.Min	12,00	0,00
	2.Max	13,00	0,00
	Prosjek	12,50	0,00
konj-hors .	1.Min	10,00	0,00
	2.Max	10,00	0,00
	Prosjek	10,00	0,00

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,3 Kuna)

Izvor: TISUP

HIGIJENA SMJEŠTAJA OVACA

Izbor rase za uzgoj, između ostalog, zavisi od geografsko-klimatskih karakteristika kraja. Tako, na primjer, kasno zrele primitivne ovce (pr. pramenka) dobro podnose i niske i visoke temperature, pa se uzgajaju na područjima gdje plemenite rase ovaca teže mogu preživjeti. Ovce porijeklom iz toplih krajeva dobro podnose duga ljeta i suve blage zime, ali su jako osjetljive u hladnim i vlažnim klimatskim područjima, jer imaju tanku kožu sa tankim slojem potkožnog tkiva.

Suprotno tome, rase ovaca odgajane u hladnim i vlažnim uslovima (pr. Engleske mesnate rase ovaca) imaju debelu kožu i debelo masno potkožno tkivo koje redukuje gubitak toplote, zbog čega mogu opstati u tim krajevima. Prema tome, nije moguće bilo koju rasu izabrati za uzgoj u nekom podneblju, zbog čega se pri izradi programa uzgoja ovaca u pojedinim zemljama uzima u obzir i ova činjenica.

UTICAJ VREMENSKIH PRILIKA

Jak i dugotrajan vjetar nepovoljno utiče na većinu rasa ovaca. Po takvom vremenu ovce traže zaštićena mjesta i pasu u smjeru vjetra. U toplim, suvim i vlažnim krajevima hladan vazduh koji struji s planina ovcama pruža povoljan osvježavajući učinak.

Prije jačih padavina i ostalih naglih promjena vremena, ovce pokazuju nemir i pasu vrlo intenzivno. Ovce majke ubrzano se kreću prema štali, odnosno mjestima gdje borave njihova jagnjad i gdje se uznemireno čuju. Ostale ovce traže zaštićena mjesta, a ako toga nema, razmak između jedinki u

stadu se smanjuje, pri tom se stvaraju veće grupe u cilju zaštite od vremenskih neprilika, stoje nepomično pognutih glava sve dok nevrijeme ne prođe. Slabe kiše kratkog trajanja pri temperaturi 8-12°C podnose gotovo sve vrste ovaca. Jače pljuskove višestrukog ponavljanja dobro podnose ovce polugrube i grube vune, a najteže rase sa finom vunom. Ovce koje u periodu hladnog vremena jako pokisnu, teško mogu sopstvenom toplotom zagrijati tijelo toliko da ispari voda koja se nakupila u runu. Ako se takva stanja ponavljaju, često dolazi do poremećaja u termoregulaciji, slabljenja imunološkog sistema i pojave bolesti. Za razliku od navedenog, tokom vlažnog i toplog vremena nakupljena voda u vuni srazmjerno brzo isparava, zbog čega može doći do određenih promjena (oštećivanja) u kvalitetu vune. Zato pri izboru uzgoja ovaca sa finom vunom treba o tome voditi računa i zaštititi ih od uticaja nepovoljnog vremena (držanje u štali u periodu lošeg vremena, postavljanje nadstrešnica na pašnjacima).

Previše niske, kao i previsoke temperature vazduha mogu loše uticati na proizvodnju mlijeka. To se može negativno odraziti na tjelesni razvoj podmlatka, pa o tome treba voditi računa pri uzgoju jagnjadi. Zato je objekat za smještaj i držanje ovaca važan preduslov za pravilan uzgoj, jer dobro izgrađen objekat omogućava primjereno zdravlje, očekivanu proizvodnu sposobnost i pravilnu organizaciju ovčarske proizvodnje. Osim toga, ako želimo intenzivnu i racionalnu proizvodnju, moramo izgraditi ovčarnik sa odgovarajućim tehničko-tehnološkim rješenjem, koje će osigurati primjernu organizaciju rada uz što manji utrošak aktivnog ljudskog rada.